

worden ook met rust gelaten, hoewel die in de villatuinen de „aardiger” vogels verdringen en nog al eens een zaaiseltje bederven.

Ge kent de ringmusch voldoende. 't Is een musch met een zeer mooi effen gekleurd dof chocolabruin schedeltje en met een witten ring met zwarte kern achter het oog.

JAC. P. THJSSE.

CHIMOPHILA UMBELLATA PURSH.

Een nieuwe plant voor de Nederlandsche Flora.

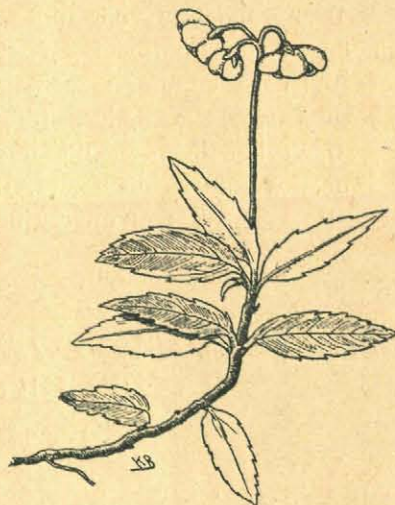

WOENSDAG 21 Juli op een wandeling in het bosch van Bredius bij Bussum, dat zoo langzamerhand geheel in een park gaat veranderen, werd deze plant door mij langs een der hoofdwegen ontdekt. Het stuk bosch in kwestie, dat langs dezen weg ligt, is nog van het oorspronkelijke karakter, bestaat uit oude dennen, beuken, eiken en heeft een normalen ondergroei. Ik wist hier een plek waar ik voor vijf jaar *Monotropa Hypopitys* in enkele exemplaren gevonden had en wilde die opzoeken. Ze stonden er werkelijk weer en nu in grooter aantal, en terwijl ik zoo rondkijk zie ik een *Pirola*-achtige plant staan, van een type, dat ik in 't geheel niet wist thuis te brengen. Er waren nog twee exemplaren, doch die bloeiden niet.

De determinatie bracht mij later direct op *Chimophila umbellata* Pursh. of *Chimaphila umbellata* (L.) Nutt. zooals hij ook wel genoemd wordt.

Het is een *Pirolacee* met lancetvormige, scherp gezaagde en kort gesteelde bladeren, welke dik en glanzend zijn en in een paar kransen aan den stengel zitten. De bloemen staan in een overhangend scherm; bij mijn exemplaar ten getale van drie, doch de flora's geven van drie tot zes op. De kleur is wit, hoewel in Garcke's flora rozenrood staat opgegeven. Hermann noemt ook wit als bloemkleur.

En nu de vraag: „Moeten wij deze plant als een nieuwe indigeen beschouwen, of hebben wij met een ontsnapte tuinplant te doen? Ik ben overtuigd, dat er hier niet aan te twijfelen valt, of we hebben een echt wilde plant voor ons. De groeiplaats toch, in een typisch boschgedeelte, al ligt het dan ook vlak langs een weg, te midden van *Monotropa*, spreekt hier al voor. Verder heb ik geïnformeerd of *Chimophila* misschien ook een kweekplant is, doch dit schijnt niet het geval te zijn. Als we de groeiplaatsen van deze plant nagaan, dan

Chimophila.

blijkt het, dat ze een groot gebied bewoond, n.l. Europa, Japan, Canada en Mexico. Voor Europa staan in de flora van Hermann, de volgende vindplaatsen. Baden (Rheinfläche) Mainz, Giessen (Eberstadt) Göttingen, Stadt Hannover, Celle, Lüneburg, Südostholstein, Seeland, Südost-Norwegen (von Tvedestrand und Svinesund bis zum Nordende des Randsfjords), Schweden (von Schonen bis Südnorrland) Satakunta, Nordtawastehus, Nordsawo. Ze ontbreekt in de Alpen, terwijl de vindplaatsen Hagenau en Bitsch in twijfel getrokken worden. Het is lang niet onwaarschijnlijk, dat de plant als een glaciaal-relict is op te vatten; z'n eigenaardige plaatselijke verspreiding wijst in die richting.

De groeiplaats hier in 't Gooi is jammer genoeg lang niet beschut en het is best mogelijk, dat de weg waarlangs ze staan verbreed wordt, zoodat de planten dan beslist opgeruimd worden. De Heer Sipkes, die ik toevallig dien dag ontmoette, zal evenwel alle mogelijke moeite doen, om ze te laten beschermen, en in geval van nood zal hij ze overplanten.

Deze vondst is voor mij weer een bewijs wat een merkwaardige plek grond dit bosch van Bredius is, want ook op mycologisch gebied heb ik hier altijd de meest fraaie vondsten gedaan. Het voorkomen van *Craterellus cornucopioides*; *Rhizites caperata* en dergelijke zeldzaamheden zeggen genoeg.

Doch het lot van dit bosch is, om in een park te veranderen en hieraan zal heel weinig te doen zijn. Reeds nu zijn de mooie plekken voor het grootste gedeelte afgesloten of opgeruimd, en de rest zal wel spoedig volgen.

Amsterdam

K. BOEDIJN.

IETS OVER HET ZWEVEN VAN DRAAKJES EN SLANGEN. EN OVER HET KRUIPEN VAN SLANGEN.

A. OVER HET ZWEVEN VAN DRAAKJES.

ET groote belangstelling las ik S. Leefmans' „Brieven uit het Tropenland" (Jaargang 1919, blz. 340), en hoop, dat zij eerlang vervolgd zullen worden.

De schrijver deelt daarin o.a. zijne waarnemingen omtrent het zweven, of vliegen, van het draakje of vliegend hagedisje, en wel door middel van een „vliegscherm" of „zweefhuid", mede. Doch over het mechanisme zwijgt hij. En aangezien vermoedelijk nog weinig lezers van „De Levende Natuur" daarmee vertrouwd zijn, meen ik hun door eene kleine beschrijving daarvan geen ondienst te bewijzen. Vroeger meende men, dat het draakje in staat zou zijn, door middel van tusschen-ribspieren zijne vrije of „zwevende" ribben uit te spreiden, gelijk ook wij door middel van dezelfde spieren onze „zwevende ribben" kunnen optillen, zelfs onze geheele borstkas verwijderen om, bij inademing, den inhoud daarvan vergrooten. En door het uitspreiden van die zwevende ribben zou het diertje de bekende „zweefhuid" uitspannen. Het draakje (men kent er 35 soorten van) springt van een boomstam af, spreidt zijn vlieghuid uit, en zweeft dan naar den stam van een anderen boom, in glijvlucht.

Nu heeft Dr. K. Degener ontdekt, dat bovenstaande meening onjuist is. Genoemde natuuronderzoeker bevond zich in 1909 in de bosschen op het eiland Boeroe, om daar allerlei dieren, voornamelijk insecten, machtig te worden. Hij zag daar ook vliegende hagedisjes of